

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-029-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ятимов Собирҷон Рустамович дар мавзӯи «Нақши ВАО дар шароити инкишофи иҷтимоӣ – сиёсии ҷомеаи тоҷикистонӣ: таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз руи ихтисоси 09.00.11 – Фалсафаи иҷтимоӣ.

Дар раванди ҷаҳонишавӣ барои баланд бардоштани фарҳанги шаҳрвандон нақши воситаҳои ахбори омма (ВАО) хеле муҳим мебошад. Ба ҳама маълум аст, ки асри XXI - ро асри иттилоот ва ё “асри инфирочи иттилоот” меноманд, зеро рӯзе ҳазорҳо хабар дар саросари ҷаҳон пахш мегардад ва ҷомеаи иттилоотӣ бо суръати баланд дар ҳолати рушд аст. Мутаассифона, ВАО дар ҷаҳони имрӯза бештар хусусияти манфиро касб кардааст, ки ҳатто президенти собиқи ИМА Д.Трамп изҳор медашт, ки ман ба аксари ВАО-и кишвар бовар надорам ва бештар аз шабакаҳои иҷтимоии худ истифода мекунам. Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки дар шароити имрӯза ВАО ба як қаробати шадид гирифта шуда, дар ниҳоят ҷангҳои иттилоотиро ба вуҷуд овардаанд.

Масъалаи муносибати дуруст ба иттилоот як амри зарурист. Дар навбати аввал аҳамият додан лозим аст, ки аз кадом манбаъ ин иттилоот пахш гардидааст, зеро найрангҳои иттилоотӣ ба касе пушида нест ва дар паси баъзе аз ин иттилоотҳо ҳадафҳои нопоке истодаанд. Субъектони он иттилоот барои расидан ба ҳадафҳои нопоки худ бештар аз “иттилооти захролуд” истифода менамоянд, ки инро бештар мутахассисони илмҳои ҷомеашиносӣ, аз ҷумла файласуфон, сотсиологҳо, сиёсатшиносон ва рӯзноманигорон беҳтар мешиносанд. Бояд коре кард, ки ҷавонони кишвар аз чунин таблиғоти захролуд раҳой ёбанд. Барои ин, воситаҳои ахбори оммаро беҳтар намудан лозим ва кушиш бояд намуд, ки ҷавонони тоҷик

ахборро бояд аз шабакаҳо ё расонаҳои дохилӣ ва ё манбаҳои солим ба даст оранд. Ҳатто як зумра ҷавонон бо сабаби нодуруст истифода намудан ва ё зери таъсир ва ҳаяҷону эҳсосот қарор гирифтанд бо камтарин хато аз озодӣ маҳрум гардидаанд. Аз ин ҷост, ки нақши ВАО дар ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ-сиёсӣ калон мебошад, зеро он метавонад ҳамчун омили асосии ташаккули фарҳанги иттилоотӣ дар замони муосир баромад намуда, амнияти оромиш ва осоишро дар ҷомеа таъмин намояд.

Дар ин замина зарурати таҳқиқоти диссертатсионии Ятимов С.Р барои беҳбудӣ ва пешгирии ҷиҳатҳои манфии ВАО – и мамлакат мусоидат хоҳад кард.

Аз автореферати диссертатсия маълум аст, ки дар он мушкилоти масъалаҳои дар самти ВАО мавҷудбуда таҳлил гардида, роҳҳои ҳалли онҳо нишон дода шудааст. Аз ин нуқтаи назар авзуи таҳқиқшаванда барои ҷомеаи муосири тоҷикистонӣ муҳиму саривақтӣ мебошад.

Муаллиф ҳангоми баррасии мавзӯи таҳқиқшаванда бештар ба таълифоти файласуфони ватанӣ, аз қабили А.Ш. Қурбонов, Р.Назаров, Х.Усмонзода, Р.Ҳайдаров, Н.Д. Маҳмадизода, А.И. Муминов, Х.Сафарализода, С.С. Ятимов, И.К. Усмонов, С.Олимова ва М. Олимов таъя намудааст. Аз мазмунми Аз мазмун ва муҳтавои автореферати диссертатсия бармеояд, ки он фарогири муқаддима, ду боб, шаш зербоб, хулоса ва адабиёти истифодашуда мебошад. Дар муқаддима диссертант таъкид месозад, ки дар шароити имрӯза аз тариқи баъзе воситаҳои иттилоотӣ, маълумот ва ахбори номатлуб паҳн мешавад, ки боиси ташаккули афкори тундрав ва иртиқоӣ миёни гурӯҳҳои алоҳидаи иҷтимоӣ-сиёсӣ мегардад. Дар тавсифи умумии таҳқиқот Мақсади таҳқиқот, объект ва предмети таҳқиқот, асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқот, мутобикати диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ, эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, навиҷонии илмии таҳқиқот, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, ҷанбаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, саҳми шахсии доктараби дарёфти дараҷаи илмӣ, интишорот аз рӯи мавзӯи

диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия асоснок карда шудааст. Дар ин замина қайд карда мешавад, ки ВАО на танҳо иттилоот ва хабарро паҳн менамояд, балки ғоя, нуқтаи назар, таълимот, барномаи сиёсии муайяноро ташвиқу тарғиб менамояд ва бо ин васила дар идоракунии равандҳои иҷтимоӣ – сиёсӣ ва бунёди ҷомеаи шаҳрвандӣ ба сифати ниҳоди иҷтимоӣ иштирок менамояд (автореф.саҳ. 12-13)

Дар қисмати асосии диссертатсия мазмуни фишурдаи бобҳо ва зербобҳои диссертатсия оварда шудаанд. Диссертант дар доираи қисмати асосии қайд мекунад, ки дар байни ВАО-и давлатӣ – рӯзномаи «Ҷумҳурият» дар ташвиқу тарғиби ғояҳои давлатӣ нисбатан фаъол аст. Дар саҳифаҳои ин рӯзнома миқдори зиёди мақолаҳои таҳлилий оиди роҳ наодан ба иттилооти ташвиққунандаи зӯрӣ ва зӯроварӣ, маводи муҳаддир, амалҳои террористӣ ва экстремистӣ ба таври мунтазам нашр мегардад. Дигар воситаҳои ахбори оммаи давлатӣ ва ғайридавлатӣ дар мубориза бар зидди гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир ва амалҳои террористиву экстремистӣ начандон фаъол ба ҳисоб мераванд.

Қайд кардан ба маврид аст, ки мақолаҳои дар маҷмӯаҳои тақризшаванда чопнамудаи муаллиф, мазмуни асосии диссертатсияро инъикос менамоянд. Муаллиф методҳои зиёди илмӣ, аз қабилҳои методи таҳлилий, диалектикӣ, синергетикӣ, муқоисавӣ, миқдорӣ, мушоҳидавӣ, муносибати масъалагӯзорӣ-мавзӯӣ ва таҳлили мундариҷавиро истифода намудааст, ки аз қобилияти баланди таҳқиқотӣ доштаниаш шаҳодат медиҳад.

Новобаста аз муваффақиятҳо, дар автореферати диссертатсия номзатии Ятимов С.Р баъзе нуқсонҳои камбудӣ низ ҷой доранд. Аз ҷумла:

1. Дар автореферат мавридҳои зиёде ҷой доранд, ки дар он танҳо нақши ВАО дар раванди маърақаҳои инихоботӣ, муборизаҳои сиёсӣ ва раванду ҳодисаҳои сиёсӣ нишон дода шудааст. Хуб мешуд, агар дар баробари баррасии ин масъалаҳо, инчунин масъалаҳои дигари иҷтимоӣ низ таҳлил карда мешуданд.

2. Дар автореферат баъзан хатогиҳои техникӣ низ дида мешаванд. Масалан дар саҳифаи 32 муаллиф Л.Н.Федотова ишора шуда, дар иқтибос бошад Филатова О.Г омадааст. Ба ҳамин монанд калимаи оммавӣ дар бисёр маврид оммай навишта шудааст.

Бояд қайд намуд, ки эродҳои овардашуда хусусияти тавсиявӣ дошта, ба арзиши илмӣ автореферат таъсир намерасонанд. Аз мазмун ва муҳтавои рисола бармеояд, ки автореферати Ятимов С.Р дар мавзӯи «Нақши ВАО дар шароити инкишофи иҷтимоӣ – сиёсии ҷомеаи тоҷикистонӣ: таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ», бо муҳиммият ва навгонии илмӣ ба талаботҳои пешниҳоднамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, махсусан бо бандҳои 31-33-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз руи ихтисоси 09.00.11 – Фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) сазовор мебошад.

Муқарриз:

номзади илмҳои фалсафа,
дотсент, мудири кафедраи психология ва
социологияи идоракунии Академияи
идоракунии давлатии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

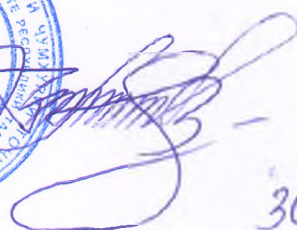
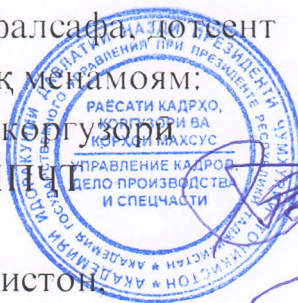

Абилзода Г.С

Имзои номзади илмҳои фалсафа, дотсент

Абилзода Г.С – ро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо, коргузори
ва корҳои махсуси АИДН

Ғаюров Ф.З

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе,

Кӯчаи Саид Носир 33

Тел: (+992) 918790887

Почтаи электронӣ: abilova.78@mail.ru

30.10.2024